

dern geológia e korról készített térképe lesz, amelyről leolvashatjuk, hogy az eocén földbrázát a maitól a felismerhetetlenségig elüt, mert a mai függőleges tagosultságunk jellegét meghatározó határozó hatalmas hegyláncok — mint az európai Alpok, az afrikai Atlas, az ázsiai Himalája s az amerikai Cordilerák — még nem léteztek. Ezek mind a *tertiär*-nek a szülöttei. Európát, Ázsiát és Északamerikát a sark körüli zóna kapcsolta össze egy összefüggő — járható — felületté, alkalmassá téve úgy az állat, mint a növényvilág százezeresztendő ide-oda vándorlásainak színterévé. Ezzel ellentétben Délamerika akkor még hatalmas és mély beltengerrel elválasztott szigettel izolálódott Északamerikától, amellyel csak a *tertiär* második felében kapcsolódott — Középamerika kiemelkedésével — egységes szárazföldré. Délamerika ezen izoláltsága tehetetlenné tette a többi földrészek ál-

lat- és növényvilágának kicserélődését, illetve esetleges kereszteződését, vagy az új életviszonyokhoz való alkalmazkodását s ezzel egy esetleges új variálódást s ami által ez a maga eredeti és sajátos fizióno-miájával fejlődhetett tovább.

Ausztrália a *kréta* előtt szakadt le a többi — egységes — szárazföldi komplexumból, megalkotva az ötödik világ-részt, ami által érthetővé válik faunájának, valamint florájának specifikus kialakulása. Állatvilágából hiányzanak az ősszes *Plazentálisok*, amelyek kulminációkat a *tertiär*-ben értek el — mint a ragadozók, patások, rágcsálók s az u. n. főemlősök, eltekintve az embertől s az azt minden-hová követő kutyától. A benszülött *Mammalia* féléknek csak a legalacsonyabb erszényes és csőrös fajtái éltek, amelyek Európa, Ázsia és Északamerika jura rétegeiből is előkerülnek.

(Folytatom)

Iványi Károly

Szemelvények

Fiataltjaink életbeindítása. (A szubotikai reál-gimnázium magyar tagozatán, a magyar VIII-ik osztály 18 rendes tanulója közül 7-et nyilvánítottak érettné; 8 tanuló egy tantárgyból póttérségre, 3 egy évre bukott. A rendkívüli 7 kandidát közül 3-at érettné nyilvánítottak, 3 póttérségre, egy pedig egy évre bukott.)

E szomorú statisztika után megdöbbenve látjuk, hogy egy év alatt mindössze 10 új ifjút kaptunk az élet szabad útjaira.

Ölhívjuk fiatal testvéreink figyelmét és tetteikészségét, — miután elhagyták a középiskolák zárt padjait, ismerjék meg kisebbségi életünk követelményeit és ne sodródjanak mindjárt a nagyvárosi diákélet programtalan álmai felé. Ismerjék meg és lássák be kötelességeiket, melyeknek teljesítésé-

vel új nemzedékünk törekvéseit segítik elő. Tartsák ezt mindig szemelőtt, — ne legyenek közömbösek, ne kerüljék a fáradságos munkát, hanem lelkes és nagy ifjú akarással csatlakozzanak úttörő táborunkhoz!

A. A.

Gondolatok

A lelki nagyság fokmérője mindig az, hogy minő fájdalmakat, szenvedéseket, megaláztatásokat képes az ember nemes célokért, eszményi feladatokért elszenvedni.

*

Nem a börtön gyaláz meg, hanem a bűn. A bűn azonban akár a szépség és igazság fogalma, relatív és nehezen határozható meg, minden korban más a bűn, a szépség, az igazság. Tehát változnak a korok szerint, ami ma bűn, az nem volt bűn a múltban és

nem lesz az talán jövőben sem; ami ma erkölcs, az nem volt a közelmúltban és nem lesz a közeljövőben sem. Az erkölcsök ép úgy alá vannak vetve a változásnak, mint bár mi más a világban. Csak az alap-ösztönökből fakadó erkölcsök nem változnak meg; mai elfajultságukat a jövő társadalmi berendezés szünteti meg.

A földjáradék a termelt érték ama része, mely a föld tulajdonságainak, a természeti erők használatának kizárólagos jogot juttat, vagyis: a földjáradék monopóliumáért fizetett díj, mely oly természeti elemek magántulajdonba hajtásából ered, melyeket emberi munka nem termelhet és nem növelhet, (ilyen a nap, a föld termelő ereje, az eső stb).

Ösztön és ész között nem mutatkozik lényeges különbség, hanem csak fokozati különbség. Az állat értelme épúgy nyilvánul, mint az emberé.

Nem a többség dönt. Megbízhatóság összetartás. becsület, tiszta erkölcs jön tekintetbe és azután az ész.

A vagyoni egyenlőtlenségéből az emberek egyenlőtlensége származik. A szellemi egyenlőtlenség nem hoz létre ilyen óriási, merev ellentéteket az emberek között.

Csak a szükségben használjuk ki mindazt, ami lelkünk mélyén van.

Az emberek többségét nem a társadalmi törvények, hanem a természet örök törvényei tartják vissza a rossztól.

Kultúra alatt tulajdonképpen azt a haladást értjük, mely a természet minél nagyobb és céltudatosabb kihasználását jelenti.

Ha valamit moralitásból cselekszem és megbüntetnek, akkor a törvény a helytelen, nem én.

T. előfizetőink és barátaink figyelmébe!

Lapunk váratlan késedelméért t. előfizetőink és barátaink szíves elnézését kérjük.

Továbbá t. előfizetőink megnyugtatóra közöljük, hogy lapunk késése a nyomda nagy elfoglaltsága miatt történt.

Szerkesztőség

Felkérjük munkatársainkat, hogy kézírataikat legkésőbb lapzártáig, minden hónap elsejéig szíveskedjenek beküldeni.

A cikkek lehetőleg a papír egyik oldalára íródjanak.

Felelős szerkesztő és kiadó LÉVAY ENDRE

Szerkesztőség és kiadóhivatal SUBOTICA, Sjenkivičeva ulica 23.

A kéziratokért nem felelünk és azokat vissza nem adjuk.

A „Híd“ csekkzámlája: 58.297